

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1916.

Första kammaren.

Nr 59.

Torsdagen den 27 april.

Kammaren sammanträdde kl. 12 på dagen.

Herr statsrådet friherre *Beck-Friis* avlämnade nedannämnda kungl. propositioner:

nr 159, angående särskild ersättning till vissa flottan tilldelade värnpliktiga under mobiliseringstjänstgöring;

nr 176, angående byggnad för en statens provningsanstalt m. m.;

nr 178, angående användande av överskott i djurgårdskassan till vissa byggnads- med flera arbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott m. m.;

nr 179, angående användande av överskott i djurgårdskassan till vissa restaureringsarbeten å Ulriksdals slott;

nr 180, angående upplåtande av änkesäte åt Hennes Kungl. Höghet Kronprinsessan;

nr 188, angående förstärkning av arbetskrafterna hos kammar-rätten;

nr 198, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 199, angående folkskoleseminariets i Luleå utvidgning till dubbelseminarium samt inrättande av preparandkurs vid samma seminarium;

nr 200, angående ytterligare anslag till uppförande av byggnader för en vårdanstalt avsedd för blinda med komplicerat lyte;

nr 201, med förslag till lag innefattande tillägg till lagen om reglering av prästerskapets avlöning den 9 december 1910;

nr 205, angående förstärkning av arbetskrafterna hos kammarkollegiet;

nr 206, angående bidrag till Sveriges allmänna exportförening;

nr 207, angående förvaltningen av pensionsförsäkringsfonden;

nr 208, angående tilläggs pension åt f. d. provinsialläkaren L. O. Svenonius;

nr 209, angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m.; och

nr 212, angående krigstidshjälp under år 1916 åt befattningshavare i statens tjänst.

Upplästes följande inkomna läkarintyg:

Att ledamoten av riksdagens första kammare landssekreteraren Fritz Hallberg på grund av iråkad sjukdom, akut ledgångsreumatism, tillsvidare är förhindrad deltaga i riksdagsarbetet; detta var der härmed på heder och samvete intygat.

Malmö den 24 april 1916.

Harald Lövman,
förste prov.-läkare.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Paulson* under åtta dagar fr. o. m. innevarande dag, på grund av ansökan med därvid fogat så lydande läkarintyg:

Att ledamoten av riksdagens 1:sta kammare, godsägaren P. Paulson, som av mig vårdats för lungsjukdom (Bronchopneumonia acuta), är i behov av ytterligare minst en veckas tjänstledighet för hälsans vårdande, intygar,

Stockholm den 26 april 1916.

Hakon Lindberg,
leg. läkare.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 41 föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må till arvode åt en särskild föredragande i finansdepartementet samt till ersättning åt vikarie för honom under semester på extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 7,315 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, beslutat att till arvode åt en extra kanslisekreterare i finansdepartementet samt till ersättning åt vikarie för honom under semester å extra stat för år 1917 bevilja ett anslag av 2,250 kronor.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 98;

Nej — 47.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 353, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 83 ja och 136 nej samt att båda kamrarnas sam-

manräknade röster befunnits utgöra 181 ja och 183 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 42 föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må medgiva, att av förefintlig behållning å de av 1908—1911 års riksdagar för uppförande av mässbyggnader för underofficerare och manskap vid vissa truppförband å extra stat anvisade medel må till byggmästarfirman S. Johansson i Luleå utbetalas ett belopp av 5,700 kronor såsom ersättning för en del av firman åsamkad förlust vid uppförandet av dylik mässbyggnad vid Norrbottens regemente, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, beslutat att icke bifalla Kungl. Maj:ts förslag om beredande av viss ersättning åt byggmästarfirman S. Johansson i Luleå.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 102;

Nej — 41.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 354, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 83 ja och 136 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 185 ja och 177 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 43 föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen, med bifall till herr von Kochs ifrågavarande motion, för religiös och social verksamhet bland svenskar i utländska hamnstäder anvisar på extra stat för år 1917 ett anslag av 36,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren, med avslag å herr von Kochs motion, för religiös och social verksamhet bland svenskar i utländska hamnstäder anvisat på extra stat för år 1917 ett anslag av 35,000 kronor.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 108;

Nej — 37.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 355, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 63 ja och 156 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 171 ja och 193 nej, vadan beslut i frågan bilvit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nejpropositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av jordbruksutskottet i dess memorial nr 36 föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må bifalla utskottets hemställan,¹ röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat, att de nuvarande vaktmästarna vid den patologisk-anatomiska institutionen och vid den kemiska institutionen vid veterinärhögskolan må vardera erhålla en personlig lönefyllnad av 300 kronor om året att utgå från och med den 1 januari 1917, intill dess ny löne-reglering för vaktmästarna och deras vederlikar vid veterinärhögskolan beslutits samt träder i tillämpning.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 88;

Nej — 55.

¹ Att motionen II: 106 ej måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 356, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 68 ja och 149 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 156 ja och 204 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av jordbruksutskottet i dess memorial nr 37, punkten 1, föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må bifalla utskottets hemställan,¹ röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att allenast på det sätt bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, att riksdagen å extra stat för år 1917 för anställande av en statskonsulent i fröodling anvisat ett belopp av 6,500 kronor.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 102;

Nej — 39.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 357, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 83 ja och 132 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 185 ja och 171 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av jordbruksutskottet i dess memorial nr 37, punkten 2, föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

¹ Att riksdagen måtte för år 1917 å extra stat anvisa dels för anställande av en statskonsulent i fröodling ett anslag av 6,500 kronor, dels ock såsom personligt ålderstillägg till statskonsulenten i fröodling Anders Elofsson, därest han fortfarande med gott vitsord tjänstgjorde i denna egenskap, ett anslag av 500 kronor, eller tillhopa 7,000 kronor.

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning,¹ röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat bifalla utskottets förevarande hemställan.²

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 110;

Nej — 32.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 358, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningens därstädes utfallit med 92 ja och 125 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 202 ja och 157 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av jordbruksutskottet i dess memorial nr 37, punkten 3, föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må med avslag å utskottets hemställan, såvitt den skiljer sig från Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, bifalla denna framställning³ oförändrad, röstar

Ja;

¹ Att riksdagen måtte å extra stat för år 1917 anvisa dels för anställande av en statskonsulent för det mindre jordbruket ett anslag av 6,500 kronor, dels ock såsom personligt ålderstillägg till statskonsulenten för det mindre jordbruket August Östergren, därest han fortfarande med gott vitsord tjänstgjorde i denna egenskap, ett anslag av 500 kronor eller tillhoppa 7,000 kronor.

² Att riksdagen måtte å extra stat för år 1917 för anställande av en statskonsulent för det mindre jordbruket anvisa ett anslag av 6,500 kronor.

³ Att riksdagen måtte dels medgiva, att vad som vid 1916 års utgång kunde återstå oanvänt av det under benämning »norrländska avdikningsanslaget» för år 1916 anvisade anslag till understödjande medelstat bidrag utan återbetalnings-skyldighet av myrutdikningar och vattenavtappningar inom Norrland och Dalarna, vare sig ändamålet med arbetsföretaget vore uppodling av till åker eller äng lämplig jord eller minskning av frostländighet för närliggande bygd, finge av Kungl. Maj:t under år 1917 användas för samma ändamål, dels ock å extra stat för sistnämnda år ställa till Kungl. Maj:ts förfogande under enahanda benämning och för samma ändamål ett belopp av 1,500,000 kronor, med iakttagande att av samtliga sålunda för år 1917 tillgängliga medel sökande från Gävleborgs län och Dalarna skulle äga företrädesrätt att erhålla bidrag till högst 100,000 kronor.

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat bifalla utskottets förevarande hemställan.¹

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 86;

Nej — 52.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 359, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 85 ja och 137 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 171 ja och 189 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 50, punkten 1, föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag godkänna det vid statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden den 14 januari 1916 fogade förslag till ny stat för generalitetsstaten (se bil. 1 vid nämnda protokoll), röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej.

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat godkänna det vid statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden den 14 januari 1916 fogade förslag till ny stat för generalitetsstaten (se bil. 1 vid nämnda protokoll) med den ändring,

¹ Att riksdagen måtte dels medgiva, att vad som vid 1916 års utgång kunde återstå oanvänt av det under benämning »norrländska avdikningsanslaget» för år 1916 anvisade anslag till understödande medelst statsbidrag utan återbetalningskyldighet av myrtdikningar och vattenavtappningar inom Norrland och Dalarna, vare sig ändamålet med arbetsföretaget vore uppodling av till åker eller äng lämplig jord eller minskning av frostländighet för närliggande bygd, finge av Kungl. Maj:t under år 1917 användas för samma ändamål, dels ock å extra stat för sistnämnda år ställa till Kungl. Maj:ts förfogande under enahanda benämning och för samma ändamål ett belopp av 1,900,000 kronor med iakttagande att av samtliga sålunda för år 1917 tillgängliga medel sökande från Gävleborgs län och Dalarna skulle äga företrädesrätt att erhålla bidrag till högst 100,000 kronor.

att den vid staten fogade anmärkning 1¹ erhåller följande lydelse: »För tjänsteresor till möten och mönstringar åtnjuter inspektören för infanteriet rese- och traktamentsersättning, övriga medlemmar av generalitetet däremot endast reseersättning, allt enligt gällande resereglemente.»

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 82;

Nej — 55.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 360, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 45 ja och 175 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 127 ja och 230 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 50, punkten 2, föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må, i anledning av herrar Ekmans och Åkerlindhs samt Bergqvists och Hellbergs ovanberörda motioner, på extra stat för år 1917 till understöd åt föreningar, som verka för ökad trevnad för manskapet och dess höjande i sedligt och religiöst hänseende, bevilja ett anslag av 10,000 kronor att på de villkor, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva, användas som bidrag till föreningarnas omkostnader för soldathemsverksamhet å förläggningssorter och mötesplatser, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej.

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat avslå såväl utskottets hemställan som ifrågavarande motioner.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

¹ Denna anmärkning lydde enligt Kungl. Maj:ts förslag (ja-propositionen) sålunda:

Anm. 1. Arméfördelningschefer åtnjuta för tjänsteresor till möten och mönstringar reseersättning enligt gällande resereglemente, men ej traktamentsersättning.

Ja — 100;

Nej — 36.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 361, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 92 ja och 123 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 192 ja och 159 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av bankoutskottet i dess memorial nr 29, punkten 1, föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill bifalla vad utskottet i punkt 1:o) av sitt förenämnda utlåtande hemställt eller att riksdagen således må fastställa följande

Stat

för Tumba bruks tjänstemän.

Förvaltaren, lön	kr. 7,000: —		
tjänstgöringspenningar	» 3,000: —	kr. 10,000: —	
20 famnar ved samt trädgårdar, innehållande 49,37 ar, och åkerjord, » 1,45 hektar.			
Verkmästaren, lön	kr. 3,300: —		
tjänstgöringspenningar	» 1,700: —	» 5,000: —	
16 famnar ved samt trädgård, innehållande 23,14 ar, och åkerjord, » 13,88 ».			
Pappersmästaren, lön	kr. 2,400: —		
tjänstgöringspenningar	» 1,200: —	» 3,600: —	
12 famnar ved samt trädgård, innehållande 11,187 ar, och åkerjord, » 16,97 ».			
Bruksbokhållaren, lön	kr. 2,400: —		
tjänstgöringspenningar	» 1,200: —	» 3,600: —	
12 famnar ved samt trädgård, innehållande 9,71 ar, och åkerjord, » 7,09 ».			
Förrådsbokhållaren, lön	kr. 1,300: —		
tjänstgöringspenningar	» 700: —	» 2,000: —	
6 famnar ved samt trädgård, innehållande 5 ar, och åkerjord, » 7,25 ».			

Skolläraren, lön	kr. 500:—		
tjänstgöringspenningar	» 150:—		
arvode för söndagsskolan	» 150:—	kr.	800:—
jämte 8 famnar ved.			
Läkaren, arvode	»		1,200:—

Anmärkning. Veden skall bestå av blandad tall och gran.

röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej.

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren, med avslag å vad utskottet hemställt, bifallit vad av herr Vahlquist m. fl. föreslagits i punkten 1:o) av deras vid utlåtandet fogade reservation, och således fastställt följande

Stat

för Tumba bruks tjänstemän.

Förvaltaren, lön	kr. 6,000:—		
tjänstgöringspenningar	» 3,000:—	kr.	9,000:—
Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring höjes lönen med 1,000 kr.			
20 famnar ved samt trädgårdar, innehållande 49,37 ar, och åkerjord,			
	» 1,45 hektar.		
Verkmästaren, lön	kr. 3,000:—		
tjänstgöringspenningar	» 1,500:—	»	4,500:—
Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring höjes lönen med 500 kr.			
16 famnar ved samt trädgård, innehållande 23,14 ar, och åkerjord,			
	» 13,88 ».		
Pappersmästaren, lön	kr. 2,200:—		
tjänstgöringspenningar	» 1,000:—	»	3,200:—
Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring höjes lönen med 400 kr.			
12 famnar ved samt trädgård, innehållande 11,187 ar, och åkerjord,			
	» 16,97 ».		

Bruksbokhållaren, lön	kr. 2,200:—	
tjänstgöringspenningar	» 1,000:—	kr. 3,200:—
Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring höjes lönen med 400 kr.		
12 famnar ved samt trädgård, innehållande 9,71 ar, och åkerjord,		
» 7,09 » .		
Förrådsbokhållaren, lön	kr. 1,200:—	
tjänstgöringspenningar	» 600:—	» 1,800:—
Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring höjes lönen med 200 kr.		
6 famnar ved samt trädgård, innehållande 5 ar, och åkerjord,		
» 7,25 » .		
Skolläraren, lön	kr. 500:—	
tjänstgöringspenningar	» 150:—	
arvode för söndagsskolan	» 150:—	» 800:—
jämte 8 famnar ved.		
Läkaren, arvode		» 1,200:—

Anmärkning. Veden skall bestå av blandad tall och gran.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 80;

Nej — 62.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 362, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 25 ja och 192 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 105 ja och 254 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nejpropositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av bankoutskottet i dess memorial nr 29, punkten 2, beträffande avlöningsstaten för Tumba bruks tjänstemän föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må besluta, att den nya avlöningsstaten skall träda i kraft den 1 januari 1917, beträffande förvaltaren dock redan den 1 juli 1916, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren, med avslag å vad utskottet hemställt, bifallit vad av herr Vahlquist m. fl. föreslagits i punkten 2:o) av deras vid utlåtandet fogade reservation och således beslutit, att den nya avlöningsstaten skall träda i kraft den 1 januari 1917.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 80;

Nej — 62.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 363, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 21 ja och 196 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 101 ja och 258 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nejpropositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av bankoutskottet i dess memorial nr 31 föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill bifalla vad utskottet hemställt eller att riksdagen må bevilja förste deputeraden i riksgäldskontoret från och med månaden näst efter den, då riksdagen fattat beslut i ämnet, ett tilläggsarvode av sju tusen kronor för år räknat, att utgå intill dess riksdagen beslutat i anledning av eventuellt förslag rörande onläggning av arbetet inom riksgäldskontoret, dock längst för tiden till den 1 juni 1917, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, bifallit utskottets hemställan med den ändring att ordet »sju» å första raden av sidan 8 i det tryckta utlåtandet utbyttis mot ordet »tre» och således beviljat förste deputeraden i riksgäldskontoret från och med månaden näst efter den, då riksdagen fattat beslut i ämnet, ett tilläggsarvode av tre tusen kronor för år räknat, att utgå intill dess riksdagen beslutat i anledning av eventuellt förslag rörande onläggning av arbetet inom riksgäldskontoret, dock längst för tiden till den 1 juni 1917.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 74;

Nej — 67.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 364, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 24 ja och 191 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 98 ja och 258 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets den 25 innevarande april bordlagda memorial nr 53, med överlämnande till riksdagen av förteckning över försålda kronoegendomar.

Herr statsrådet *Mörcke* avlämnade följande nådiga propositioner:

nr 202, angående pension å allmänna indragningsstaten åt förra förestånderskan för Norrbottens regementes persedelreparationsverkstad Margreta Johanna Sandström;

nr 203, angående anläggning av skjutbana för Norrlands dragonregemente; och

nr 204, angående verkställande av vissa ändringsarbeten i Skånska dragonregementets skosmedjelokaler.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts dena dag avlämnade nådiga propositioner:

nr 159, angående särskild ersättning till vissa flottan tilldelade värnpliktiga under mobiliseringstjänstgöring;

nr 176, angående byggnad för en statens provningsanstalt m. m.;

nr 178, angående användande av överskott i djurgårdskassan till vissa byggnads- med flera arbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott m. m.;

nr 179, angående användande av överskott i djurgårdskassan till vissa restaureringsarbeten å Ulriksdals slott;

nr 188, angående förstärkning av arbetskrafterna hos kammarrätten;

nr 199, angående folkskoleseminariets i Luleå utvidgning till dubbelseminarium samt inrättande av preparandkurs vid samma seminarium;

nr 200, angående ytterligare anslag till uppförande av byggnader för en vårdanstalt, avsedd för blinda med komplicerat lyte;

nr 203, angående anläggning av skjutbana för Norrlands dragonregemente;

nr 204, angående verkställande av vissa ändringsarbeten i Skånska dragonregementets skosmedjelokaler;

nr 205, angående förstärkning av arbetskrafterna hos kammarkollegiet; samt

nr 206, angående bidrag till Sveriges allmänna exportförening.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet de under sammanträdet avlämnade kungl. propositionerna:

nr 180, angående upplåtande av änkesäte åt Hennes Kungl. Höghet Kronprinsessan; samt

nr 198, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts under dagen avlämnade proposition nr 201, med förslag till lag innefattande tillägg till lagen om reglering av prästerskapets avlöning den 9 december 1910.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet den under sammanträdet avlämnade kungl. propositionen nr 202, angående pension å allmänna indragningsstaten åt förra förestånderskan för Norrbottens regementes persedelreparationsverkstad Margreta Johanna Sandström.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade nådiga proposition nr 207, angående förvaltningen av pensionsförsäkringsfonden, blev denna proposition på begäran bordlagd.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet den under sammanträdet avlämnade nådiga propositionen nr 208, angående tilläggs-pension åt f. d. provinsialläkaren L. O. Svenonius.

Efter föredragning av Kungl. Maj:ts under dagen avlämnade nådiga proposition nr 209, angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m., hänvisades propositionen, såvitt den avsåg lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar, till bankoutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Efter föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade nådiga proposition nr 212, angående krigstidshjälp under år 1916 åt befattningshavare i statens tjänst, hänvisades propositionen, i vad den

angick pensionsväsendet, till bankoutskottet, såvitt propositionen rörde under jordbruksdepartementet lydande ärenden, till jordbruksutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Herr *Lamm* väckte en motion, nr 111, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om ändrad lydelse av 2, 3, 9, 36 och 37 §§ i lagen den 31 augusti 1907 angående stadsplan och tomtindelning.

Denna motion hänvisades till lagutskottet.

Justerades nio protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarrens sammanträde avslutades kl. 2,58 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.
